

Szerkesztési iroda:
Csik-Szereda
Molnár József ügyvéd
irodájában.
hová küldendő a lap szellemi
részét illető minden köz-
lemény.
Kiadóhivatal:
Györgyjakab Márton
könyvkereskedése.
hova az előfizetési pénzek és
hirdetések küldendők.

CSIKI LAPOK

**POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI
HETILAP.**

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
(Külföldre) 6 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Hirdetési díjak
a legolcsóbban számítottak.
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.
Nyilttéri cikkek
soranként 20 kr-ért közöl-
tetnek.

Megjelenik minden szerdán.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MOLNÁR JÓZSEF.

Egyes lap ára 10 kr.

Községeink háztartása.

A közigazgatás minden ágazatai közül a legnyomorultabb községeink kormányzata. Ezen csodálkozni és bámulni alig is lehet, mert hisz egyrészt a községek kormányzói nagyon gyenge elemek, másrészt pedig a törvény is annyit rak telherképen a község vállaira, hogy azt elbirni, ha komolyan kritizáljuk a kormányzatot, egyenes lehetlenség.

Az ország központjában nem is tudják, nem is sejtik, hogy nálunk a községek miképp adminisztrálódnak; ők, a zöld asztal körül ülők megcsinálják papirosan a minden téren ezer számra ömlő utasításokat s azt a meggyőződést táplálják, hogy már most az országban pompásan megy az adminisztráció. Pedig a különben is legnagyobb részét nem az élet számára kitalált rendeletek fele csak elolvastatik, de nem hajtatik végre. A mióta a magyar parlamentarizmus megalkotása óta másodszer működik, annyi felsőbb utasítás és rendelet gyártatott már, hogy azok igaz és komoly végrehajtása legalább még egyszer annyi közeget igényelne, mint a mennyi jelenleg funkcionál. Ennyire pedig sem pénzünk, sem emberünk.

Hanem azért kétségtelen, hogy a leglényegesebb organismusban, a községben sok fontos dologra nézve van reformálandó baj. Nálunk Csikmegyében egyik égető sziklás volt a községi háztartás reformja. Idáig panaszok vannak, habár a legtöbb esetben nem is kerülnek a hivatalos világ elé; sőt szerkesztőségünket halom számra lepik el a különböző községekből való jajgatások, melyek közül többen bizonyára ha tulzottak is, de tagadhatatlanul annak a jelei, hogy valami baj van mindig a kréta körül. Nézetünk szerint a hiba ott kezdődik, hogy a községek előljárósága mindjárt a számadás megvizsgálásánál lehetetlenné teszi az adófizetőknek azon jogát, hogy a számadásra észrevételeit és megjegyzéseit megtehessek. Többnyire ki sem hirdetik, hogy a számadás közszemlére ki van téve, még kevésbé van az tényleg kifüggesztve. Pedig ha maguk a községi lakosok, kik közvetlenül szemléletből ismerik háztartásuk gyenge oldalait, fel nem fedezik a hiányokat és bajokat, azokat ugyan az idegen ki nem találhatja. Pedig sok község lakosai részéről történt már évek óta ez iránt panasz és jajgatás, de úgy látszik, hogy a főszolgabíró urak nem igen tudják idevonatkozólag komolyan végrehajtani a törvény rendelkezéseit.

Második nagy baj az, hogy a törvényhatóság tagjai is bizonyos kényelemmel intézik el a községi háztartások ügyét. A megyegyűléseken roppant dióhéjban adják elő az egyes községek számadásait és senki fel nem szólal a miatt, hogy ismertesse meg a számvétség az egyes számadásoknál talált hiányokat, hogy lehessen szigorú a törvényhatósági közgyűlés azok ellen, kik akár gondatlanságból, akár tudatlanságból vagy rosszakarattól is mulasztást követtek el. Pedig akárki mit mond is, a példaadás roppant javító-intézeti jelleggel bír s meg vagyunk győződve, hogy úgy a főispánunk, mint alispánunk is, kik kényesek ilyen esetekben, maguk is elkövetnek arra mindent, hogy a megtalált hiba meg is találja a megfelelő büntetést.

A hiba megtalálására azonban nem elégséges a községi lakosok érdeklődése, sőt a törvényhatóság szigorú eljárása se, ha a számvétség nem tudja komolyan teljesíteni az ellenőrzést. Már pedig erre hiányzik nálunk a legtöbb községben az ellenőrzés korrektségének kiindulási alapja, a községi vagyonelejtár. Ugyan hány községben van ilyen vagyonelejtár, mely komoly és igaz? Ezt kell elkészíteni és pedig nemcsak formailag, hanem alaposan és lelkiismeretes részletességgel. Ha ez nincsen meg, akkor mindig előfordulhatnak olyan esetek, hogy a községi bíró vehet fel közpénzeket s ha nem számol el velők, az ellenőrző hatóság nem tud felőle semmit, ha csak valaki fel nem jelenti az esetet. Nézetünk szerint tehát ezen vagyonelejtárak elkészítése olyan sürgős, hogy a megye nem tesz rosszul, ha e célra külön munkacrót fogad fel, ha már a jelenlegi személyzet nem elégséges, a mit magunk is készséggel elismerünk.

= Nőipari munka tanfolyam berendezése Szeredában. Nagyon életrevaló eszme megvalósítását vette czélba — mint azt illetékes helyforrásból halljuk — Avéd Katinka kisasszony a szeredai szövő tanműhely vezetője. Tervbe vette ugyanis, hogy a jelzett tanműhellyel kapcsolatosan fiatal leányok részére munka tanfolyamot rendez, melynek czélja: szegényebb sorsú növendékeknek a házi- és kézműiparban való kiképeztetése, még pedig azon áldozatkész elhatározással, hogy ilyeneket egy évig ingyenes oktatásban részesít, míg a tanulni vágyó uri osztálybeli tehetséges leányokat is havi 3 frt díj mellett különböző munkák elsajátítására képezni fogja.

A tanfolyam anyaga lenno: női ruhaszabás és varrás tökéletes kiképzéssel, — fehérnemű varrás, mű- és kézihimzés, harisznya kötés — gépen, tüli áthuzás, csipke verés, szóval, az összes női munkák tanítása.

Ezen igazán házagot pótló és a kevésbé tehetséges szülők gyermekeinek keresetforrást nyújtani hivatott czél megvalósítása csakugyan felette kívánatos, s hinni akarjuk, hogy nevezett kisasszonynak ebbeli jóakaratu törekvése szélesebb körű érdeklődéssel és részvétellel fog találkozni nemcsak az érdekelte szülők, hanem esetleg a vármegye közönsége részéről is.

= A választói jog gyakorlása iránt Gyergyóból kérdést intéztek hozzánk, hogy földbirtokok után mennyi adó mellett lehet választó. A folyó 1897-ik évi összeírásnál a belügyminiszter leirata szerint azon földbirtokosok lehetnek választók, kik a jelenleg fennálló földadó kataszter alapján 70 frt 27 kataszteri tiszta jövedelem után fizetnek földadót, mely tiszta jövedelem leszál 66 frt 77 kr-ra az esetre, ha az illető még első osztályú adó alá eső házzal bír és leszál 60 frt 91 kr-ra, akkor, ha a háza második vagy magasabb osztályú adó alá esik.

= A pénzügyi igazgatóság egy sajátos választ adott a mult közigazgatási bizottságon Molnár József azon interpellációjára, hogy miért adta ki a csikszeredai 1896. évi fogyasztási adóbérlőnek biztosítékát, mielőtt az 1897-ik évi bérlőtől nem kapott nyilatkozatot, hogy a régi bérlő mindent átadott az új bérlőnek, a mit a törvény rendel. Erre a pénzügyi igazgatóság azzal felel, hogy egyrészt nem érkezett hozzá panasz az átadásból kifolyólag, másrészt pedig nem is szokott ilyen előfordulni. Nő hát ez elég szegényes védelem a szabályrendelet áthágásának palástolására, mert hisz tényleg Rosenthal Chaim volt bérlő beszedett a csikszeredai fogyasztási körzetből még 1896-ban 1860 frtot oly fogyasztási cikkek után, melyek 1897. január 1-én készletben voltak, s a mely cikkek utáni fogyasztási adó az új bérlőre illeti és ezt Rosenthal Chaimnak a biztosíték kikapása előtt ki kellett volna az új bérlőnek fizetnie, de ezt nem tette s noha az új adóbérlő megbízottja már többször felszólította őt kötelezettsége

eljesítésére, ma az új év utáni ötödik hónapban is még mindig hátralékos. Már mostan nagy kérdés az, hogy ki fizeti meg az új adóbérlőnek, Csikszereda városnak, illetőleg megbízottjának Hodor Audrásnak ezen 1860 frtot, mert úgy látszik, hogy a volt bérlő nem akar fizetni, sőt talán el is tünt Magyarország határából Galicziába, a hova való. Pedig a biztosíték kiadásánál a pénzügyi igazgatóság nem tartotta szem előtt az ide vonatkozó szabályrendeletet, mely szóról-szóra kimondja, hogy a biztosíték kiszolgáltatása előtt hitelesen igazolandó, hogy a kilépő bérlő az ujonnan belépő bérlőnek vagy megváltás esetében a szerződő feleknek azon ár-zabásszerű adókat, melyeket a hasznobérlő végével az egyes adófizetőknek készletben talált fogyasztási adó tárgyak után beszedett, megtérítette. Tehát e szabály utasítása szerint a pénzügyi igazgatóságnak azt kellett volna az interpellációra válaszolni, hogy a régi bérlő beigazolta a készletben levő cikkek utáni adó megtérítését, vagy a mennyiben elnézés folytán hiba történt, magának a hibát elkövető igazgatóságának kellett volna záros határidő alatt behajtani a fenti 1860 frt összeget és ennek kamatait. Miután azonban ez nem történt, a közigazgatási bizottság bizonyára nem fogja hagyni, hogy egy csiki ember kárt szenvedjen, csak azért mert egy bevándorolt galicziai embernek sikerült megszapni a pénzügyi igazgatóságot s úgy tudjuk, hogy a jövő ülésen a károsult csikiai érdekek megvédésére megfelelő indítvány is fog tétetni.

= Bagolyvár és a csik-szeredai városi tanács czimvel panasz küldetett be hozzánk, mely szerint a város házának padlásán évtizedek óta nem volt tisztítás s ennek következtében ugyanottan, mint a régi elhagyott váromokban egész bagolysereg ütött tanyát. Az igaz ugyan, hogy a bagoly a görögök szerint a tudományosság jelképe és így a tanácsnak nem lehet kellemetlen e jelképpel való tüntetés, de másrészt a természetrajzból az is bizonyos, hogy a baglyok éjjelenként olyan kurkolásokat visznek véghez, hogy felér egy részeg kompánia duhajkodásával. Már pedig mint-hogy az éjjeli csend megzavarását civilizált emberek gyűlthelyén, a városokban nem szokás tűrni, a panasz beküldő e sorok utján kéri a város tanácsát vagy gazdáját, hogy adja életrevalóságának és tudományosságának érezhető és tapasztalható jelét abban, hogy pusztítsa el valahogyan a városházát, illetőleg annak padlását elfoglalt görög tudományossági jelképeket, a baglyokat, melyek talán Brassóban értékesíthetők is. Ez által a tanács és városgazda nemcsak bővíti a város bevételeit, de elismerést is szerez a piacz lakói részéről.

A megyei törvényhatósági bizottság üléséről.

Csik-Szereda, május 6.

(Vége.)

Belügyminiszter ur leirata folytán a román határszélén lévő gyimesi vasutállomásnál szervezett szolgabírói kirendeltség hatásköre a következőkben állapított meg:

a) a kirendelendő szolgabíró a felsíki járás főszolgabírójának fennhatósága alatt áll s a hozzá utasított közigazgatási és rendőri ügyekben annak utasítása szerint jár el;

b) a törvényhatóságtól nyert felhatalmazás alapján eskütétel után bíraskodik a három gyimesi község területén elkövetett, — a főszolgabíró valamint ezen határozat által hozzá utasított rendőri és erdei kihágási ügyekben; a Romániába, vagy onnan ide igazolvány nélkül történő átlépéssel elkövetett, nála feljelentett, vagy általa felfedezett kihágások felett; azonban a dolog természeténél fogva az esetekintti megbízás hiányában is önállóan tárgyal és ítél;

c) a határállomáson végzi az országhatárán át ki- és belépők utleveléinek vizsgálatát és a három gyimesi község előljárói által az 1873. évi 1018. számú belügyminiszteri rendelet alapján kiállított 5 napra szóló határátlépési jegyeket láttatja;

d) halasztást nem tűrő határrendészeti és határvillogási ügyekben a főszolgabíró utólagos értesítése mellett legjobb belátása szerint intézkedik;

e) felsőbb hatóságokhoz intézett jelentéseit

s kúlfatóságokkal folytatott levelezéseit, valamint az általa kirott büntetéspénzek elszámolását a járási főszolgabíró közvetíti; a rábizott közigazgatási és kihágási ügyekben azonban a szükséges felhívásokat a járásbeli előjárásokhoz, csendőrhöz és pénzügyőri szakaszhoz közvetlen intézi:

f) külön iktatót vezet s a megye czimerével ellátott külön pecsétnyomót tart.

Honvédelmi miniszter ur a megyei közpénztárak őrzetére 1889-től felhasznált honvédség további rendelkezésre bocsátását csak az esetben engedélyezvén, ha a megye közönsége a honvédsörök után havonta fejenként 11 frt fenntartási költséget hordozand, — mire névze a közgyűlés feliratilag megkeresni határozta nevezett miniszter urat, hogy mivel az itteni honvédségnek amugy is csekély őrszolgálatot kell teljesíteni, s az őrzet nem csak a megyei pénztárakra, hanem az azokkal egyesületben lévő adóhivatali pénztárra is kiterjed, — a vármegyét jelentékeny mérvben terhelő leirattól eltekinteni méltóztatnék.

A vármegye alispánjának indítványa folytán a helyes adminisztratív szempontjából a körjegyzői csoportokban a következő változtatás lett kimondva: 1) az eddigi két szolgabíró hatáskörébe beosztott szentkirályi kör községei közül Mindszent, Szent-Lélek, Zsögöd községek a felsíki járás kebeleiben új körjegyzőséggé csoportosítottassanak. — 2) Szent-Király községhez a Szt-Simon körből Szt-Imre község áteseteltessék s ezek, valamint 3) Szent-Simon és Csatoszeg községek másik két körjegyzőséggé alakítottassanak a k. alesíki járásban; kimondatott továbbá az is, hogy a megyében ott, hol a viszonyok megkívánják szintén újabb beosztások eszközöltessenek.

A megyei iparfejlesztő bizottság, valamint Ferenczy Károly alesperes s társai által a vármegyei alapokból támogatandó megyei hitelszövetkezet alakítása iránt benyújtott javaslat és illetve indítvány Ferenczy Károly, Hosszu Ferencz pártoló és Becze Antal alispán ellenőr felszólalásai után a napirendről levétetett, azon indokból, mivel a tervezett hitelszövetkezet nem csak a vármegyei alapok eddigi biztos, kockázattal nem járó kezelési szabályainak gyökeres átdolgozását, hanem a kezelési ágak kiterjesztését s azzal együtt a személyi és dologi kiadások szaporodását, s a mi szintén vele járna, a felügyelet gyakorlásának megnehezítését is maga után vonná, a nélkül, hogy a szövetkezet a feleknek a mostaninál olcsóbb kölcsönt volna képes nyújtani.

A megyei közigazgatási bizottságnak a közigazgatás mult második félelvi állapotáról előterjesztett jelentése kapcsán igazságügyminiszter urhoz felirat küldése mondatott ki a végből, hogy az igazságügyi czélokra átengedett szeredai törvényszéki és járásbírói épületek a szükségnek megfelelően kiépíttessenek s illetve átalakítottassanak.

A gazdasági egyesület által egy a megyében létesítendő tűzkárbiztosító társulat számára kidolgozott s előterjesztett szabályrendelet elfogadtatott s megerősítés végett a kormányhoz felterjesztetni határozatott azon hozzáadással, hogy a tűzkár ellen más társulatnál biztosított épületek és egyéb eléghető javak tulajdonosaira csak a biztosítási határidő lejártá után válik a szabályrendelet jóváhagyás esetén kötelezővé.

A megyei ösztöndíjak kiosztását véleményező 5-ös bizottság azon javaslata, hogy a Puszkás Atilla eltávozásával a székely-udvarhelyi reáliskolánál megüresült 150 frtos ösztöndíj csicsói Szabó Andrásnak és a kolozsvári siketnéma intézetnél ez év végén üresedésbe jövő 80 frtos ösztöndíj tölgyesi Kristály Sándornak adassék, valamint a miskolci gépgyárban tanuló gyergyó-szentmiklósi Burján Baláznak mult évben megajánlott 15 frt a gépgyárban létét igazoló bizonyítvány felmutatása után kiadassék, — elfogadtatott.

A csik-somlyói róm. kath. főgymnasiumi ifjúság kebelében alakult kiránduló egyesület részére a havasi javak 1897. évi jövedelméből 50 frt megszavaztatott.

Hevesmegyének az Ausztriával újabb megkötendő kereskedelmi szerződések alkalmával a quóta emelés ellen a képviselőházhoz intézett s hozzánk is megküldött felirata hason szellemű felirattal egyhangulag pártoltatni határozatott.

Éltes Jakabnak Szereda város polgármesterevé történt megválasztása a Csedő István által az ellen beadott felebbezés figyelmen kívül hagyásával helybenhagyott.

A folyó évben megejtett általános községi tisztújítások alkalmából azok ellen némely községekből beérkezett felebbezések mellőzésével a választások egynek kivételével jóváhagyattak; Eröss Márton es-szentmiklósi lakosnak pedig bíróvá lett megválasztása a törvénynek a választók névjegyzéke kiigazítására vonatkozó rendelkezése be nem tartásáért megsemmisített.

Szépvíz község azon kérése, hogy az ott lévő és a megye tulajdonát képező pénzügyőri laktanya és illetve belső iskolaépítési czélra

3000 frtért átadassék, esetleg a telekből mintegy 60 □ öl terület átengedtessek a Bálint Lázár plébános által nagy hévvel mondott támogató felszólalás daczára is egészen nem teljesített, minthogy azt a pénzügyi kormány és a megye közönsége között fennálló szerződés meg nem engedi, azonban a telekből a kért területnek méltányos ár melletti átadása kilátásba helyeztetett.

Az oltvölgyi vízszabályozási társulat által ármentesítési czélokra a ruházati alapból 1891-ben felvett 15000 frt kölcsön 4% kamatai a társulat részére elengedtettek.

Ezek s a vármegyei különböző alapok, valamint az egyes községek mult évi majorsági vagyonáról szerkesztett számadások, több községi és magánügyek elintézése után a gyűlés d. u. 1 órakor véget ért, mikor is a tagok nagy része főispán ur ó méltósága zsögöli lakásán adott gazdag ebédet jelentek meg, hol számos felköszöntök között a legjobb hangulatban maradt együtt a vendégsereg délután 4 órakor. Kellemes benyomással volt ugy a házigazdára mint az egybegyűlt vendégekre a papságnak csaknem 2 év óta távolmaradás után ugy a gyűlésen mint az ebéden való tömeges megjelenése, mi a lelkeskedő papság és polgári elem között addig fennállott kölcsönös egyetértés és tisztelet újabb megszilárdulásának zálogául tekinthető.

Az országgyűlési képviselőt választók névjegyzékének kiigazítása.

Az 1874. évi XXXIII. t. cz. értelmében évenként a képviselőt választók névjegyzéke kiigazítandó lévén, vármegyénk központi választmánya folyó hó 5 én tartott gyűlésében tette meg e czélból a kellő intézkedéseket s küldötte ki az összeíró bizottságokat még pedig azon meghagyással, hogy a névjegyzék kiigazítását, illetve a választók összeírását azonnal megkezdjék a legtovább június hó 1-ső napjáig mulhatatlanul befejezzék.

Az összeírás foganatosítására kiküldettek:

1) a szent-mártoni választó-kerület kászoni 5 községébe András Lajos elnökle alatt: Pálffy András és ifj. Csoboth István;

2) azon választó-kerület nyergesen inneni többi községébe Bardocz István elnökle alatt: Csizsér Károly és Ferenczi Béla;

3) a csik-szeredai választókerület Szereda városán felüli községébe s a városba Szántó József elnökle alatt: Balázs Lajos és Balázs Dénes;

4) ezen kerületnek szeredán aluli községébe T. Nagy Imre elnökle alatt: László Domokos és Albert Bénéf;

5) a karczfalvi választó-kerület gyergyóban lévő községébe Nagy Tamás elnökle alatt: Simon Gergely és Szilveszter Albert;

6) ezen kerület Ködön felüli 7 községébe Bogády Gyula elnökle alatt: Agoston József és Dániel József;

7) a Ködön aluli 8 községbe Bartalis Ágost elnökle alatt: Csedő Domokos és Rusz S. János;

8) a gyergyói választó-kerület tölgyesi járásbeli községébe dr. Lázár János elnökle alatt: Kapdebó Vidor és Urzicsiánu János;

9) a választó kerület többi községébe Simon Balázs elnökle alatt: Csergő Gyula és Oláh József.

A megyei közigazgatási bizottság üléséről.

Csik-Szereda, május 10.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága mai nap tartotta meg havi rendes közgyűlését, melyen a tagok kevés kivétellel jelen voltak. A gyűlés alig vett igénybe 1 órát s valamennyi előadói jelentés egyszerűn tudomásul vétetett.

A folyó ügyek közül főlemlítjük a következőket:

Kereskedelmi miniszter urnak abbéli leirata, hogy az utadó követeleseknek eddig érvényben volt 6% kéredelmi kamatláb visszamenőleg 1895. évi július 1-től kezdődő hatálylyal 5%-ban követelendő, közhírré tétetni határozatott.

Örvendetesen vétetett tudomásul nevezett miniszternek a bizottság feliratára adott ama válaszirata, hogy a sepi-szentgyörgy-szereda-o-topliczai törvényhatósági utvonulat 1901-ben és a marosvásárhely-parajd-gy.-szentmiklósi utvonulat 1900-ban fogja állami kezelésbe átvenni.

Csik-Szentmiklós községében április hó 3 án másodizben megtartott iskolaszéki tag választást a bizottság ismételen megsemmisítette s a járási főszolgabíró új választás megejtésére utasította, mivel a jelen volt 13 képviselő testületi tag közül 6 a választás ellen tiltakozván és attól tartózkodván, a választásban résztvett 7 tag a köztisztesség rovására maga közül erőszakosan választott meg 4 iskolaszéki tagot.

Vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak az 1895. évi 15. t.-cz. végrehajtása tárgyában leadott magas rendelete folytán Gyimes-Felsőlök, Csik-Szentmihály és Gyergyó-Alfalu községében az óvoda kötelesek részére állandó menedékházak, Ditró községben pedig kisdédóvoda beállítására rendelkezett el.

Az alispán azon jelentése, hogy rákosi Mánya Antal, háromszékmezei Kovács Béla körjegyzői rendes és ugyancsak háromszékmezei Szaniszló Kálmán pótvizsgálóra jelentkeztek s a szigorlatra bocsátásukat mi sem akadályozza, tudomásul vétetett.

Csik-Szereda város képviselő testületének a városi elemi iskola államosítása tárgyában hozott s most már kellelőleg felszerelt határozata pártolólág vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz fölterjesztetni határozatott.

Szereda városi több érdekelt lakosnak abbéli kérése, hogy a helybeli vasút állomás előtt fekvő birtokaikhoz a vasuti közlekedési ut mellé egy párbuzamos ut kiépítése engedélyeztessek, foganatosítás végett a városi tanácsnak kiadatott.

Szeredai Dávid István s társainak Zsögöd község közbirtokossága által megállapított költségvetés ellen beadott felebbezése javaslattétel végett a járási mezőgazdasági bizottságnak véleményezésre kiadatni határozatott, valamint azon felszólalásuk is, melyet nevezett birtokosság által megalkotott legeltetési szabályrendelet ellen a bizottsághoz intéztek.

Gyűlés után a tagok alispán ur házához voltak ebédre hivatalosak.

Köteles tűzkárbiztosítás.

(Folyt. és vége.)

Miután az intézet biztosítási díjai a vármegye pénztárnoka által a vármegye pénzkezelési szabályrendelete szerint kezeltetnek, köteles a pénztárnok az igazgató közreműködésével az intézet vagyonáról évenként a számadást, a számadási évet követő év márczius 1-ig elkészíteni és az alispánhoz betérjesztetni.

A vármegyei pénztárnok és ellenőr a biztosítási díjak kezeléséért az intézettől 200—200 korona (100—100 frt) tiszteletdíjat élvez.

A számadások számvetői felülvizsgálat után az alispán által az állandó választmány gyűlése előtt egy bizottságnak adandók ki s ugyanezek a rendes tavaszi közgyűlésen tárgyalandók; a letárgyalt és hibátlannak talált vagy kijavított számadások kivonata kinyomandó s ugy az összes bizottsági tagoknak, mint a 2000 koronán (1000 frt) felüli biztosítóknak valamint községeknek kézbesítendő.

Ezen számadási kivonattal kapcsolatban a számadási évben előfordult tüzesetekről, a kifizetett kártalanítási összegekről és becsültségekről járásonként és községenként csoportosított az igazgató által szerkesztendő névszerinti kimutatás is az alispán által megküldendő.

A felügyeletet az intézet vagyonát illetőleg pénztárvizsgálatok által, az igazgató ügykezelését illetőleg évenkénti irodavizsgálat után a vármegye alispánja is gyakorolja és az ily módon váratlanul megejtett vizsgálatok eredményéről a törvényhatósági közgyűlésnek jelentést tesz.

A kártalanítás a 39. és 40. §-ok értelmében való becslési eljárás által megállapított tényleges kárértékig történik, de a biztosított érték összegét meg nem haladhatja.

A biztosított ingó javakban okozott tűzkárok csak azon esetben kártalaníthatnak, ha azok az anyakönyvben kétségtelen módon fel vannak sorolva, azok becsértéke ki van tüntetve s ha az ott megjelölt helyen égnek el, avagy ha a biztosított javaknak bejelentett helyükről való más helyre elszállítása, valamint azoknak más helyeni elhelyezése az intézeti igazgatóhoz esetről-esetre kellő időben bejelentetett.

Tűz esetén a károsult 8 nap alatt az intézet igazgatójához tartozik jelentést tenni, ugy a tüzeset idejének és az ingatlan szomszédainak, mint a szenvedett kár valószínű összegének megjelölésével. Ha 8 nap alatt a károsult tűz által okozott kárait nem jelenti be, kártalanítási igényétől eszik.

Ettől eltérésnek helye csak az esetben van, ha a tulajdonos a tűz keletkezésekor nem lenne hon és beigazolja, hogy a tűzről 8 nap letelte után értesült.

Tűz esetén, ha a biztosítás 100 koronát (50 frtot) meghalad, a becsü kérésztülvitelére az intézet igazgatója köteles 14 nap alatt a helyszínerre kiszállani.

A 100 koronáig (50 frt) terjedő biztosításnál tűz esetén az igazgatónak a bejelentéstől 5 nap alatt kibocsátandó felhívására a kör- vagy községi jegyző köteles a szabályrendelet értelmében becsü 5 nap alatt megejteni és a becslési jegyzőkönyvet további 3 nap alatt jelentés kíséretében az igazgatóhoz betérjesztetni.

A községi előjáróság köteles a tűz utáni állapotot lehetőleg fenntartani a becsü megtörténtéig. A becsü jegyzőkönyvek az igazgató által átvizsgálandók, és ha nem számtanilag kifogás alá nem esnek és ha az igazgató hivatalból távol nincs, 3 nap alatt az alispánhoz utalványozás végett betérjesztendő. Ezen becsü jegyzőkönyvek alapján egyidejűleg a 37. §. értelmében károk is utalványozandók.

Ha a károsult a kiutalt összeget felveszi, az intézettel szemben semminemű jogszélemmel nem léphet fel.

Ellenesetben a pénz felvétel előtt az alispáni utalvány vételétől számított 8 nap alatt a közigazgatási bizottsághoz felelősséggel élhet.

Az igazgató, kör- vagy községi jegyző és becsüsök, szakértők fuvar és napidíja a központi számvétség által hitelesített számla alapján az alispán által utalványoztatnak.

Az ily számlák a becsüsi jegyzőkönyvvel együtt az alispánhoz beterjesztendők.

A később beterjesztett számlák értéke alispán által nem utalható ki.

Tíz esetén a károsultnak kiutalt összegből azon évi biztosítási díjba a melyben a tüzeset történt, a rendes biztosítási díj 0.300/o-a levonható, ha ezen levonás az intézet részéről szükségesnek találtatik.

Oly tüzeseteknél, hol a tulajdonos szándékos gyújtás miatt vizsgálat alá vonatik, a kártalanítási összeget az intézet mindaddig nem köteles folyósítani, míg károsult a vád alá jogerős ítélettel vagy határozattal felmentve nincs.

Hadviselés esetén a fegyveres erő által okozott tűzből származó károkat az intézet megtéríteni nem köteles.

Az intézet összes ügyeinek kezelése feletti ellenőrzés gyakorlása céljából a törvényhatósági bizottság közgyűlése a biztosító tagok közül egy elnökből és 3 tagból álló s hat évi megbizatással bíró ellenőrző bizottságot választ, mely bizottságnak feladata leendő az intézet ügyeinek kezelését úgy az igazgató irrodán, valamint az alispáni hivatalnál évenként egyszer megtekinteni, a kiutalásokat, a befizetéseket, az intézet vagyoni állapotát tüzetesen megvizsgálni s erről a törvényhatósági közgyűlésnek jelentést tenni. Vizsgálat alkalmával az ellenőrző bizottságot a vármegyei tisztviselők támogatni kötelesek.

Biztosítási és kártalanítási ügyekben:

- a) első fokban az alispán;
- b) második fokban a közigazgatási bizottság;
- c) harmadik fokban a vármegyei közgyűlése illetékos határozni.

Két egybenhangzó határozat ellen, valamint a törvényhatósági közgyűlés határozata ellen további fellebbezésnek helye nincs.

A fellebbezések, a sérelmes intézkedés vagy határozat vételétől számított 8 nap alatt érvényesíthetők.

Később beadott fellebbezések tekintetbe nem vehetők.

Tanítók gyűlése.

A csikmegyei róm. kath. tanító-egyesület kászoni-alsziki fiókköre a múlt hóban Nagy-Kászomban Baka József elnök vezetésével tartotta meg rendes tavaszi gyűlését.

A gyűlésre kitűzött helyen a tagok a megjelölt napon reggeli 1/2 10 órákor összejöttek, nyomban a gyűlés kezdetét vette, melyre az újonnan kinevezett helybeli alesperes-plebánus urat egy öt tagból álló küldöttség hívta meg. Most a négy tanító által tartott gyakorlati tanítások következtek.

Gyakorlati tanításokat tartottak: Jánosi Lázár a II-ik osztályos fiú és leány tanítványaival a „beszéd és értelemgyakorlatokból”; Csizsér Ignác a vezetés alatt álló II-ik osztályos vegyes növendékeivel az irva-olvasásból; Veress Ignác az V-ik osztályos leánytanulóival a számtanból; Buzás Elek a fiúk csoportja V-ik osztályában szintén a számtanból.

A gyakorlati tanítások végeztével a gyűlés az egyik tanterembe jött, hol elnök érdelemmel irt megnyitóját lelkesedést keltő hangulattal olvasta, méltatva az erdélyi róm. kath. iskolák legtöbb egyházmegyei főtanfelügyeletben történt alakulást és az Alsó-Kászoni egyházközségi tanfelügyeletben beállott változást. Megemlékezett az ez időkig működők érdemeiről és a jelenben e munkakört viselőik nagybecsű támogatásaikat kéri egyesületünk működése érdekében. Elnök megnyitójának valamelyik lapban való közlésére gyűlés által felkérte.

Ezután a Kászoni-Ujfaluiban tartott rendes őszi gyűléséről vezetett jegyzőkönyv olvastatott fel, mely csekély módosítással hitelesített.

A gyakorlati tanítások bírálatára mindnégy tanítóval szemben külön-külön megejtetvén, azokat a gyűlés sikerülteknek nyilvánította.

Következőleg a múlt gyűlés tárgysorozatában felvett, de a jeleni gyűlésre halasztatott — a kath. tanítóknak az 1896. évben tartott országos nagy gyűléséről készített — jelentését olvasta Baka János tagtárs mint kiküldött, kinek a tárgyban összeállított jelentésért gyűlés jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott és jelentésének másolatát az egyesület levéltárába tétetni határozta.

Az elnöki jelentések során elnök teletilti, hogy az egyesület üdvözlő iratokat küldött főtisztelendő Veress Antal alesperes-plebánus urnak alesperessé történt kinevezése alkalmából, továbbá Becze Antal csikvármegyei alispán urnak királyi felsége által a vaskorona renddel történt kitüntetésének alkalmából, mely üdvözlő iratokra a nyert válaszok éljenzés mellett tudomásul vétettek.

A tanítók járandóságainak pontosabb beszolgáltatása iránt a megyei törvényhatósághoz — a csiki általános róm. kath. tanító-egyesület által —

beterjesztett kérés elintézését nyervén, a hatóság idevonatkozó intézkedése a nagyságos kir. tanfelügyelő ur utján egyesületünkkel is közöltetvén, gyűlés által tudomásul vétettek.

Végül elnök a gyűlés tudomására hozza, hogy gróf Majláth Gusztáv erdélyi segéd püspök ur ő nagyméltóságának püspökké szenteltetése alkalmából az egyesület nevében üdvözlő iratot küldött, mely iránt a gyűlés köztetszését fejezte ki.

Ezek után elnök megköszönte a főtisztelendő papságnak és megjelent vendégeknek tanusított érdeklődésüket, a tanító-egyesületi gyűlést bezárta.

Kevés szünet után T. Márton Ferenc nyugalmazott kir. járásbíró ur mint méhész-egyesületi elnök foglalta el az elnöki széket, kinek érdeket ébresztő vezetése alatt egy óránál több időt igénybe vett szakzerű ügyek letárgyalásával a kettős ülés d. u. 3 órákor véget ért.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Hymen.** Mórlik Károly József dévai m. kir. adólistát folyó hó 17-én tartotta esküvőjét Éltthes Zsigmond kir. táblai bíró bájos leányával Ilonával. Az ünnepély lehető csöndben s egyszerűséggel folyt le, melyen csak a rokonság a legközelebbi ismerősök vettek részt. A szertartás befejeztével a menyasszonyos háznál villás reggeli volt, mely után az új pár még a déli vonattal elutazott.

— **Bartók Lajos** kir. államépítészeti mérnök június hó 7-én vezeti oltárhoz Magyarok Fegyverneky Luiza kisasszonyt F. Fegyverneky Sándor (arczkép után itélve) bájos szép leányát. Gratulálunk.

— **Pongrácz, Szervácz, Bonifácz.** A három fagyos szent, kiket a kalandárium május 12. 13. 14. napjaira iktatott be, évenként állandó drukokban tartja a gazdaközönséget. Nálunk — hála az égnek — bár jó részt komor, esős napokat hoztak, de dérről, fagygyal ezuttal nem jártak. Nem így köszöntöttek be az Ország felső megyéiben, a szomszéd Ausztria némely tartományaiban és Európa nagyrészeiben. Nevezetesen Árva és Liptó megyékben a hegyeken havazott. Bécsben az első nap nagy havazás után decemberi hideg állott be. A Semmeringen, Müzzuschlagen, Ausseeben, Klagenfurtban, Innsbruckban, Bozenben, Gmundenben és Karlsbadban is erős havazások voltak, sőt Klagenfurt vidékén a vetések is a hó és hideg áldozatai lettek. Csudálatos dolog, hogy a fagyos időjárás itt-ott a jelzett napokon ilyen matematikai pontossággal szokott megjelenni. Majd elváltak, mit hoz Orbán, a szőlős gazdák részére.

Gyászrovat. Két kis gyermek korai haláláról kaptunk hírt az elmúlt héten. 16-án délután halt meg dr. Kolonics Dénes csik-somlyói orvos 3 1/2 éves Flórika, 16 és 17-ike közötti éjjelen dr. Csiky József ügyvéd 7 hónapos Olga nevű kis leánya. A súlyos csapás felett mélyen megsomorodott szülők iránt városzerte általános a részvétel. — Csik-jenőfalvi Antal József derék székely birtokos 74 éves korában folyó hó 15-én elhalálozott. Antal József plebánus, Antal András ezredorvos, Antal Péter kereskedő, leányai, özvegy és számos rokona gyászolja a drága halottat.

— **Nyugdíjazás.** Csics Antal gyergyószentmiklósi kir. aljárásbíró, kinek fegyelmi ügye még folyamatban van, hír szerint nyugdíjazták.

— **Közvacsora.** A csikszeredai oltáregyesület 1897. május 22-én a Csillag vendéglő helyiségeiben saját pénztára javára táncszal egybekötött közvacsorát rendez. Belépti díj személyenként 1 korona. A menü elég olcsó a szemnek, csak hogy — felülírtetések közzönnettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Különböztetve, hogy a fel-szolgalást gyöngéd női kacsók fogják végezni, a magunk részéről még a legmagasabb árt is jutányosnak találjuk s különösen kívánjuk, hogy a szent cél érdekében minél többen jelenjenek meg a közvacsorán duzzadó s minél többen távozzanak el a minimumig ellaposodó tárczával.

— **Színészet Csik-Szeredában.** Junius 1-jével beköltözik Thalia Csik-Szeredába s illetve a Csillag nagyterembe. Deák Péter igazgató jól szervezett színtársulata kezdi meg előadásait a Gyimesi vadvirággal, mely darabja Géczy Istvánnak a budapesti népszínházban oly frenetikus hatást idézett elő. A napokban megérkezik Mezei Béla a társulat művezetője s megkezdje a színészet ügyeinek s különösen a bérleteknek a rendezését. A társulat körülbelül 35—40 tagból áll s műsorába felvette a budapesti színházak ajdonságait. Bérletárak 12 előadásra elsőrendű zártszék 10 frt, másodrendű zártszék 8 frt, harmadrendű zártszék 6 frt.

— **25 éves jubileum.** Lőrincz Vilmos gyergyóalfalvi községi jegyzőnek f. hó 22-én lesz 25 éve, hogy nevezett község egyhangulag jegyzőjének megválasztotta. 25 éve lesz, hogy mint Alfalu jegyzője teljes odaadással, legjobb akarat-tal, minden tehetségével és buzgóságával községének erkölcsi, szellemi és anyagi ügyeit előbbre vinni s így a megyei közigazgatást lelkiismeretes szolgálni igyekszik. Alfalu község értelmisége ezen alkalmat meg ragadva a közpályán való működése nevezetes pontját ünnepélylyel üli meg, melyet — tekintettel a szolgabírói járás központi tisztviselőire — 23-án tart meg. Az ünnepély d. e. 1/2 12 órákor képviselő-testületi diszgyűléssel

kezdődik s itt az ünnepeltnek a község érdekében kifejtett működése jegyzőkönyvileg megörökítettvén, 25 éves pályafutását Olajos Farkas fogja méltatni s azután ugy a közigazgatás tisztviselői, mint jelenlévő kartársai és a helybeli állami felsőnépiskola tantestülete — mint gondnoksági alelnökét, — valamint az elemi népiiskolák tantestülete fogják üdvözölni. Az ünnepélyt rendező bizottság Imets János felsőnépiskolai igazgató, dr. Kása Lajos orvos, Ávéd János kereskedő, Barabás Ferenc főbíró és Kis Antal közgyám személyében lett megválasztva. Az ünnepélyt az „olvasókör” nyári mulatóhelyiségében közönség követi.

— **Kirándulás.** A csik-somlyói r. k. fő-gymn. tanuló ifjuság kirándulási egyesülete június hó 7—9 napjain tanulmány-kirándulást rendez. Iránya: Brassó—Zernyest—Botfalva, hol a város nevezetességei és gyárai, a cellulose és cukorgyár tekintetnek meg. Indulás 7-én a csikszeredai vasuti állomásról reggel 2 óra 55 perczkor; vissza-érkezés 9-én d. e. 10 óra 55 peczkor. Felkértenek az egyesület mindazon t. alapító és pártoló tagjai, kik ezen kirándulásban résztvenni szándékoznak, f. hó 23-ig az egyesület elnökénél írásban vagy élőszóval ebbeli szándékukat bejelenteni, hogy az egyesületnek nyújtott kedvezményekben részesülhessenek.

— **Helyreigazítás.** Az érdekelt felek egyike részéről demontálására kértünk fel ama hírdőnek, lapunk idei 18-ik számában közöltünk. A felszólítás szerint ugyanis nem áll az, hogy Ambrus Péter kékesi csendőrszervező Csik-Somlyóról eljegyezte volna Antal Bertá kisasszonyt, mert az az iránti szándéknak pozitív eredménye nem lett. Megjegyezzük, hogy a hírt nekünk Ambrus Ferenc küldötte be, kitől máskor ilyen vastag tréfát kikérünk s megjegyezzük, hogy ezután szakis nyomtatott eljegyzési kártyára közlünk ilyes fajta híreket.

— **Erdői kihágások tömegesen.** A csik-szentmártoni főszozolgabírósnál május 4-től 14-ig naponta 40—50 személy volt beidézve, mivel a községi erdőből tűzfűt csempésztek. Természetesen a legtöbb elítélteket s most Alsócsikban olyan nagy az elkeseredés, hogy általános az óhaj a régi állapotok visszaállítása iránt, midőn szabad volt a tűzelőfa hordás. Persze az illető békétlenkedők nem ismerik azt a közmondást: a mi elmúlt, vissza nem jó.

— **Szándékos emberölés.** 1896. november 8-án részegen állítottak be Mihális Anton és Velis Anton öz. János Józsefné gyimesloki lakos házába, a hol talán az ital hatása, talán más okból öszszeszóllakoztak és Velis útni verni kezdte társát. A háziasszony a dulakodókat kintasította mire azok eltávoztak. Körülbelül egy óra múlva Velis Antont a nyakán két súlyos sebből vérezve halva találták az udvaron. Ezért vonta felelőségre a folyó hó 7-én megtartott végtárgyaláson a csikszeredai kir. törvényszék Mihális Antont, a ki kifejezetten nem tagadta a ténny, csupán ittas állapotával védekezett, melynek hatása alatt ő semmire visszaemlékezni nem tud. A büntető tanács, mely Gyárfás László elnökölte alatt Weér György és Csipkés Árpád bírákból s Pildener Károly jegyzőből állott, Bartha Ignác kir. ügyész vád és Szántó Samu védőbeszédének meghallgatása után vádlottat súlyos bántalmazása folytán elkövetett szándékos emberölés büntetésében bűnösnek kimondotta, de a tulnyomó enyhítő körülmények figyelembe vételével csak 2 esztende börtönrre ítélte, melyből a vizsgálat által 3 hónapot kitöltöttek veti, elítélt s közzvádó az ítéletben megnyugodtak.

— **Vasuti baleset.** A csik-szentmihályi vasuton dolgozott a napokban a többek között ajnádi Konecz András is, kinek Gábor nevű tíz éves kis fiacskája délre enni vitt. Konecz hogy a fiának örömet szerezzen, felültette egy kavicsoló gőzko-csira. A lejtőre bocsátott kocsi valami módon fekezettlen maradván, veszett iramodásnak indult s a megrémült gyermek leugorván, lábán, karján és arczán jelentékeny zuzodásokat szenvedett, a honnan ölben szállították be s most is betegesen fekszik.

— **Vizbefuladás.** Csik-Szentkirályon május hó 8-án Csizsér Barabás két éves Lina nevű leánykája vízbe fuladt. A szülők ugyanis az istállóban itatták a marhákat és a kis lányka is ott az istálló előtt játszott, a honnan azonban egyszer csak észrevétlenül eltűnt s az ott folyó patakba esett. Nyomban kifogták, de már akkor halva volt a szegény gyermek.

— **Késelések és bicskázások** vannak napirenden, a mi eléggé mutatja a nép erkölcsi-ének elvadulását. Csik-Szentimrén is közelebb Balázs Imrét, midőn este hazafelé ment, az utcán Kolumbán István és Ignác megtámadták s több nagyobb és kisebb szurással megebesítették súlyosan. Tettesek a járásbíróshoz beakisértettek.

— **Lapunk t. olvasói** figyelmét felhívjuk mai számunk mellékletén levő listát és terményraktár hirdetésére.

— **Egy szatócs-üzletnek berendezése** mérlegekkel együtt eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

T. olvasóinknak ajánljuk Benedek Gábor és Testvére óras és ékszerész cézget (alapított 1867-ben, Budapest, Kossuth Lajos utca 17), hol menyasszonyi és alkalmi ajándéktárgyak, vala-

mint legszebb kivitelű arany- és ezüstárak, ékszer, óra, asztali készletek stb. rendkívül dúz választékban legolcsóbban kaphatók. Vidéki megrendeléseket ez az elsőrangú czég különös gonddal intéz el. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

KÖZGAZDASÁG és IPAR.

A triestti általános biztosító-társaság (Assicurazione Generali) f. évi április hó 12-én tartott 65-ik közgyűlésén terjesztették be az 1896 évi mérlegét. Az előttről fekvő igen terjedelmes zárszámadás 60 oldalra terjed és mint minden évben úgy az idén is számos reinkivül érdekes statisztikai adatokat tartalmaz. Ezen jelentésből látjuk, hogy a központi igazgatóság a napirend előtt szomorú köteletségnek felelt meg, midőn elhunyt, felejtethet, érdeműs magyarországi képviselőjéről Rott Józsefről következőképpen emlékezett meg kegyeletteljesen: — „Rott József” budapesti képviselőnkünk legelőkelőbb munkatársunk, ki kora ifjúsága óta felelősen, legelőkelőbb buzgalommal szentelte teljes tevékenységét és szellemének kiváló adományait a társaság érdekeinek, a múlt év végén súlyos betegségnek esett áldozatul, Rott József, elhunyt munkatársunk emlékét mindig tisztelősen fogjuk tartani és Önök bizonyosan csatlakoznak mély gyászunkhoz és ennek ünnepies kifejezést is fognak adni.”

Az évi jelentésből látjuk, hogy az életbiztosítási osztály díjtartaléka 1896. évi december 31-én 3,082,783 frt 61 krral 48,914,780 frt 37 krra emelkedett. Az ugyanakkor érvényben volt életbiztosítási tőke összege 180,549,380 frt 95 krt tették ki, míg az év folyamán bevett díjak 7,887,184 frt 57 krra rögtek.

A tűz és szállítvány-biztosítási ágakban a díj- és illeték-bevétel 11,660,231 frt 19 kr volt; miből 4,694,768 frt 19 kr viszonzítást fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétele 6,965,463 frt 39 krra rögött, mely összegből 3,815,061 frt 39 kr mint díjtartalék minden tehertől menten, a jövő évre vitették át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 31,896,255 frt 27 krra emelkedett.

Károkkért a társaság 1896-ban 9,890,284 frt 74 krt folyósított. Ehhez hozzáadva, az előbbi években teljesített kifizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 291,247,887 frt 35 krryi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 54,452,856 frt 37 kr esik, mely összeget a társaság 166,000 káresetben fizetett ki.

A nyereségtartalék közül, melyek összesen 6,554,104 frt 64 krra rögnek, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 2,625,000 frtot tesz ki, az értékpapírok árfolyamigazozása és fedezetére alakított tartalék, mely daczára annak, hogy e célra egy 500,000 frtos külön tartalék, mely daczára annak, hogy e célra egy 500,000 frtos külön tartalék áll fenn, az évi nyereségből kihasított 280,000 frttal 3,849,104 frt 64 krra emeltetett fel és továbbá a 80,000 frtra rögő kötelezések tartaléka — Ezekon kívül fennáll még egy 120,000 frtot kitevő külön alap melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsé.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékeknek vannak elhelyezve az idei átalakulások folytán 61,051,211 frt 83 krról 66,174,010 frt 30 krra emelkedtek. Ezen értékekből több mint 18 millió magyar értékre esik.

Ezen alkalommal felemlitendőek tartjuk, hogy a cs és kir. felséges uralkodó család magán és alapítványi uradalmainak Magyar-, Cseh- és Morvaországban levő összes épületei, leltári készletei és terményei, valamint gyári tűz ellen a triestti általános biztosító társaságnál (Assicurazione Generali) és a természetnyék jég ellen az Assicurazione Generali leányintézeténél, a Magyar jég és viszonzítástó részvénnytársaságnál hosszú időre lettek biztosítva.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

MOLNÁR JÓZSEF.

FŐMUNKATÁRS GYERGYÓBAN:

VÉRTES LAJOS.

KIADÓ és LAPTULAJDONOS:

GYÖRGYJAKAB MÁRTON.

Egy 15 méter hosszú és 8 mtr széles zsindélyezett, faragott fából épült istálló eladó Sándor Gergely-nél Csik-Szentimrén.

Sz. 416 - 1897.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbíró 134. számú végzése által a Csikvasut élelmezési társulat javára Lantmann Rezső ellen 300 frt tőke, ennek 1896. évi november hó 15 ik napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 50 frt perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 770 frtra becsült Szodavizgép és hozzá tartozó szerelvények szodás üvegek kisebb nagyobb ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésének a 2188—1897. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Csik-Szentimrénen a raktár-helyiségben leendő eszközökre 1897. évi május hó 20-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csik-Szeredán, 1897. évi május hó 17.

Szöllősy Ferencz,
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 70—897.

Árverési hirdetés.

A Csikvármegye magántulajdonát képező a Bélbor területén fekvő Bojtorjános (Stezia) erdőszégből, mellmagasságban kéreggel legalább 40 cmtr alsó átmérővel bíró 2000 drb, a gy.-szentmiklósi kir. erdőrendezés által, döntés előtt a helyszínén e végre megszámozás által kijelölendő, kereskedésre alkalmas fenyőtörzs 1 frt 60 kr köbméter utáni becsár, mint kikiáltási ár mellett 1897. május 25-én d. u. 2 órakor Tölgyesben a kezelő hivatal irodájában kezdetét veendő nyílt szóbeli s zárt írásbeli árverésen el fog adatni.

Bánatpénz 800 frt készpénz.

A használat kezdetét veszi a törzsek kijelölésének megtörténtével, s tart 1898. április 20 ig.

A bővebb tájékozást nyújtó árverezési feltételek, Tölgyesben a kezelésig irodájában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Gy.-Szentmiklóson, 1897. május hó 1.

A megyei havasi javak igazgatósága.

Lázár Menyhért,
igazgató.

Hirdetés.

Közhírré teszem, hogy a Csiky Lajos csődtömegéhez leltározott mintegy 2700 forintot tevő könyvbeli követelések, melyek a csődleltár 924—926., 928—933., 935—940., 942—962., 964—975., 978—985., 987—988., 990—998., 1000., 1001., 1002., 1004., 1006., 1007., 1008., 1010—1017., 1019—1034., 1036—1012., 1044., 1045., 1047—1052., 1054., 1055., 1057., 1058., 1059., 1061., 1062., 1063., 1065—1099., 1101—1121., 1124., 1127—1133., 1135., 1136—1137., 1139., 1141., 1143—1151., 1153., 1155., 1156., 1158—1169., 1173., 1175—1187., 1189—1192., 1194—1197., 1199., 1201—1205., 1207—1219., 1221., 1222., 1223., 1225—1231-ig terjedő folyó számok alatt fordulnak elő, folyó 1897. évi május hó 30-án délelőtti 9 órakor ügyvédi irodái helyiségben a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett eladtnak.

Az eredeti csődleltár nálam megtekinthető.

Csik-Szeredán, 1897. május 10-én.

Nagy Sándor,
ügyvéd, mint csődtömeg gondnok.

Pályázati hirdetés.

Alattirt igazgatóság a gyergyó-szentmiklósi „Nép-Bank” részvény-társaságnál üresedésben levő könyvelői állásra pályázatot hirdet.

Javadalmazása: évi 600 frt fizetés és az ügyrendben megállapítandó tiszteletdíj. Jogait és kötelezettségeit az alapszabály és ügyrend határozzák meg.

Szakképzettséget igazoló bizonyítványokkal ellátott pályázati kérvények 1897. év május hó 30-dikáig T. S á s k a Kajetan igazgatósági elnök úrhoz nyújtandók be.

A megválasztott köteles ezen állást 1897. év június hó 15-dik napjáig elfoglalni és 600 forint biztosítékot készpénzben vagy értékpapírban, állásának elfoglalásától 3 hónap alatt a „Nép-Bank” részvénnytársaság pénztárához letéteményezni.

Gyergyó-Szentmiklós, 1897. év május hó 6-án.

A gyergyó-szentmiklósi „Nép-Bank”
részvény-társaság igazgatósága.

Sz. 1995—896.

telkvi.

Árverési hirdetésnyi kivonat.

A csikszeredai kir. törvényszék, mint telekügyi hatóság közhírré teszi, hogy Gál József csik szeredai lakos végrehajtónak Gál Nándor és neje Herbich Augustina petrosényi lakos végrehajtást szenvedők elleni 4500 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében csik-szeredai kir. törvényszék területén lévő, Csik-Szentdomokos határában fekvő a csik-szentdomokosi 805. sz. tjkvben 1. rsz. 6405. hrsz. alatt foglalt ingatlanra 12 frt, 2. rsz. 6555., 6556. hrsz. ingatlanra 53 frt, 3. rsz. 6560., 6561., 6562., 6563., 6564., 6565., 6566., 6567., 6568., 6569., 6664/a., 6669/a. hrsz. alatt foglalt ingatlanra 73 frt, 6. rsz. 7203., 7204., 7206., 7207., 7208., 7209. hrsz. a. foglalt ingatlanra 221 frt, 9. rsz. 6559. hrsz. alatt foglalt ingatlanra 45 frt, 10. rsz. 7205. hrsz. alatt foglalt ingatlanra 8 frt, 11. rsz. 38—39. hrsz. alatt fog-

lalt ingatlanra és fahizra 86 frt 90 kr, összesen 498 frt 90 kr; továbbá a csik-szentdomokosi 992. sz. tjkvben A † 6659b. hr. szám alatt foglalt faházakra és adókat illető ideiglenes haszonélvezetre összesen 46 frt kikiáltási árban és pedig a házat illetőleg 20 frt, az istállót 20 frt, a sűtőt 5 frt és a térhaszonélvezetet illetőleg 1 frt becsárban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi július hó 5-ik napjának délelőtti 9 órakor Csik-Szentdomokos község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 100/0-át, vagyis 54 frt 49 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekügyi hatóság.

Csik-Szeredán, 1896. augusztus hó 21-én.

Kozmucza,
kir. tázéki bíró.

8—897. jksz.

3—3

MEGHÍVÓ.

A „Gyergyói Első Takarékpénztár-Részvénytársaság” Gyergyó-Szentmiklóson, 1897. évi május hó 27-én d. u. 4 órakor a Laurentzi féle nagyteremben

RENDKIVÜLI KÖZGYŰLÉST

tart, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitás.
2. Háromtagú bizottság kinevezése elnök által, a szavazati jogok igazolásának számbavételére.
3. Ezen bizottság jelentése folytán, ha a közgyűlés határozatképes a jegyzőkönyv hitelesítésére három tagnak megválasztása.
4. Igazgatóság javaslata:
  - a) felügyelő-bizottság tagjai számának 3-ról 4-re felemelése
  - b) az alapszabályoknak a tartalék tőkére és a tiszta nyereségy felosztására vonatkozó 8. és 33. §§. módosítása iránt.
5. Két felügyelő bizottsági — s ha ez állásra igazgatósági tag választatnék meg, annak helyébe igazgatósági tag választása.

Az alapszabályok 10. §-a szerint a közgyűlés határozatképeségéhez legalább 100 részvény képviselése és 20 részvényes személyes jelenléte kívánatik. A szavazati jog személyesen vagy két tanu által aláírt meghatalmazással ellátott megbízott által gyakorolható, kinek azonban részvényesnek kell lennie. Ilyen meghatalmazást csak a távollévő, vagy meg nem jelenhető részvényesek adhatnak.

Nó részvényesek csak meghatalmazott, gondnokság vagy gyámság alattiak gondnokuk vagy gyámjuk, illetőleg ezek meghatalmazottjai, erkölcsi testületek megbízottjuk által gyakorolhatják szavazati jogukat; ez utóbbi osetnél nem kívánatik, hogy megbízott részvényes legyen.

Ennélfogva a t. részvényesek értesítetnek, hogy szavazataik gyakorolhatása végett „Igazoló-jegy”-üket — a törzskönyv 1897. május 1-i kivonata szerint — részvénybemutató nélkül, a közgyűlést megelőző három napon, a délelőtti hivatalos órák alatt, az ere felkért felügyelő-bizottságtól átvehetik.

Gyergyó-Szentmiklóson, 1897. ápril 28-án.

A „Gyergyói Első Takarékpénztár-Részvénytársaság” igazgatósága:

Görög Joachim, s. k. Csiky Dénes, s. k.
titkár. elnök.

Legbiztosabb szer.

Az általánosan elismert és jó hatásúnak bizonyult

„Barát Itai”

czimű növényeszer gyomor-likör készítményem. Székrekedés, étvágytalanság és az ebből eredő bajok ellen.

Egy üveg ára 40 és 80 kr.

Kapható Csik-Szereda és Gyergyó-Szentmiklós fűszerkereskedéseiben számos elismerő levelet tartalmazó könyvvel együtt. Továbbá nálam, a főraktárban

Hm.-Vásárhely, Árpád-utca 12.

Zenke Zoltán.

A nagyméltóságú m. kir. ker. és oszt. osasz. kir. miniszter urak által kihirdetve és törv. védve.

1—10

Csik-Tusnádfürdőn

Érdékes rész legvágyesebb vidékén, Csikmegyében; óriási fenyőerdők között fekvő gyógy- és üdülő-chimaticus fürdőn, vasúti állomással, fürdő idény június 15-étől szeptember 15-éig

nyilvános árverés

utján 1897. május 30-án d. e. 9 órakor a fürdő-igazgatóság irodában három egymást követő évkre bérbe adatnak:

1. A díszesen épült és berendezett „Uj Gyógycsarnok“ vendéglője és kávéháza, mellékönyvesekkel, pinczékkel, jégveremmel; kiküldési ár 5200 frt.

2. A „Fürdők“, ideges, hypochondrius, ivarilag gyengült betegek számára 4 nagy tükörfürdő, 4 hideg szalon fürdő, 16 porcellán meleg kádfürdő, Czerniczky-féle melegítő készülékkel és a mai kor kiválalmainak megfelelő berendezéssel és a mostan ujonnan épült Nagy-Konyhasó, vasoxyd és jód tartalmánál fogva 23° melegséggel, különösen görvély, bujkor és csúzos bántalmak ellen bámulatos gyógyhatással bíró „Rezső-fürdő“ 3000 frt kiküldési ár mellett.

Árverezni szándékozók a feltételeket megtekinthetik az igazgatósági irodában Csik-Tusnádfürdőn.

1-3

A fürdő-igazgatóság.

Meghívó.

A gyergyó-szentmiklósi „Nép-Bank“ részvénytársaság

Gy.-Szentmiklóson, saját üzleti helyiségében 1897. év június hó 7-én d. u. 4 órakor

rendkívüli közgyűlést

tart,

melyre a tisztelt részvényesek meghivatnak.

Tárgyszorozat:

1. Alapszabályok és ügyrend módosítása.
2. Megüresedett könyvelői állásnak választás utjánai betöltése. (Szavazati jogok csak személyesen, vagy meghatalmazott részvényes által a részvény-könyv szerint, részvény bemutatás nélkül gyakorolhatók.)

Gyergyó-Szentmiklós, 1897. május 6-án tartott igazgatósági ülésből.

Tisztelettel:

Az igazgatóság.

Pantlikagilisztában és gyomorbajban szenved az emberiség fele része.

A szenvedő emberiség vigasztalására és segélyére!

Kik galandlóregben és gyomorbajban szenvednek!

Pantlikagilisztá fejestől, és gyomorbaj

a páfrány-tokocskák által, fájdalom nélkül, jólállás mellett, a legrövidebb idő alatt (6 percz alatt) teljesen elhajtják.

Egyedül valódi kapható:

Schneider József

gyógyszerész, Resiczan, fő utca 3.

Védjegy.

(Délmagyarország)

Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélkül, gyors és biztos eredményért jólállás nyújtatik. Nem árt, ha a pantlikagilisztá-féreg nincs jelen. — Az életkor megjelölendő — Törvényesen védve. — Egy eredeti dohoz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére 3 frt 50 kr postai utóvétellel vagy a fenti összegnek előre való beküldésével. A pantlikagilisztá tünetei a következők: az érzé halványosága, hágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványodás, elnyálkásodás, bevont nyelv, emésztetlenség, étvágytalanság, felváltva erőteljes étvágytalanság, gyakori rosszullet, vagy épen ájulások és szédülés főleg éhgyomorral, egy gombolyag felszálása egész a nyakig, nyakösszevilelés, a test megdagadása, gyomorhív, gyakori felbőgés, bégörög, hengergetés, hullámszerű mozgások, szűró szívó fájdalmak és szűrésok a belekben, szívdobogás, a vérkeringés rendtelenségei különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló fűfűzés, a buskomorságra való hajlam, életmód és a halál elhajtása. Továbbá itt minden gyógyszer kapható. Santal-tokocskák hatáskörében, felülmehatások, gyorsan és biztosan gyógyítanak nőknél és uraknál elgyengült férfierőt, húgycsőfolyásokat, folyásokat nőknél és uraknál befecskendezés nélkül. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. Makacs baj ellen egy dupla adag 4 frt. Mind egyedül valódián kapható.

Schneider J. gyógyszerész, Resiczan, fő utca 3. sz. (Délmagyarország)

Millió betegek segített már az a szer.

Itt még kapható a legjobb iszákosság (részség) elleni szer, 1 üveg ára 2 frt, üveg hajnál 4 frt. 1-5

Szám 767—1897.

1-2

Hirdetmény.

Alfölrít község előljárósága közhírré teszi, hogy a Csicsó község tulajdonát képező „Hargitaalyi fürdő“ a-hozzá tartozó épületek és fürdő tereppel 1897. évi június hó 3-án délelőtt 8 órakor a község házában 1 évre haszonbérbe fog adatni.

Kiküldési ár 300 frt.

Árverezési feltételek a körjegyzői irodában a hivatalos órákban betekintheők

Árverezni szándékozók 10% bannapénz az előljáróság kezeléséig letenni kötelesek.

Csik-Csicsón, 1897. évi május hó 14-én.

Tompos Károly, Kósa Dénes,
körjegyző. lőr.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség és a szép ruha kedvelők becses tudomására juttatni, hogy a tavaszi és nyári idényre angol, francia és belföldi finom szövetek szép választékban raktáron vannak. Elvállalok e szakmába vágó bármely megrendelést, magyar ruhákat, reverendát a legújabb divat szerint és az elvállalt ruhák elkészítéséért a felelősséget elvállalom, a megrendeléseket jutányos árak mellett gyorsan és pontosan teljesítem.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok mély tisztelettel

Angi Mihály,
férfi-szabó
Gy-Sztmiklós, főutca,
a járáshírással átellenben, saját háza.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a Potoczky Gergely-féle házban a Hutter-szállodával átellenben egy

liszt és terményraktárt

állítottam fel.

Kötelességemnek tartom a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani, hogy raktáromon lévő cikkeket, úgy mint liszt, cukor, kávék, rizs és köleskásák, tejgyertyákat a legjobb minőségben és legjutányosabb árban képes vagyok elárusítani, miért is esedezem állításom valóságáról próba vétel által meggyőződést szerezni.

A nagyérdemű közönség kegyes pártfogásáért esedezve tisztelettel

1-3

RÉZER SAMUEL.

Hirdetmény.

A csiki vasutépítkezési és élelmezési részvénytársaság tulajdonát képező

csikszentkirályi téglagyár

1897. május hó 23-án d. u. 2 órától kezdődőleg szabad kézből elárvereztetik.

A gyártelep s felszerelése állanak a következőkből:

- a) Egy 10 lőerejű a magy. kir. Államvasutak gépgyárából 1895. évben kikerült mozdony, fűrészes és kutszivattyúval felszerelve;
  - b) egy a Tatzel féle troppani gyárból származó téplavetlőgép, mindkettő a legjobb karban s teljesen üzemképes állapotban;
  - c) a téglavetlőgép 4 évre kiadandó;
  - d) két nagy faszín téglaszállításra sínekkel a vagonettekkel, mozgatható tetővel, továbbá nagy gépház fából;
  - e) összes kellékek és szerszámok, mik a gyártás és üzemeltetéshez szükségesek; esetleg részletenként is eladhatók;
- A gyártelep a legjobb helyen fekszik, víz mellett, kitűnő anyaggal ellátva, nagy de folyton még nagyobbítható üzeme berendezve, a vasúthoz közel, mi által a gyártmány az olcsó vasúti díjtétel következtében versenyképes Csik-Szereda, Sepsi-Szentgyörgy és Brassóban is.

Csik-Szereda, 1897. május 10-én.

Csiki vasutépítkezési és élelmezési részvénytársaság felszámoló bizottsága.

A gazdaközönség és a gépkereskedők figyelmébe!

Gazdasági géposztályunk raktárainban az éppen lefolyt üzletév váratlanul gyenge forgalma, minden nemű gazdasági gépekből, u. m.:

- 4, 6 és 8 HP gözcseplőkészletek, fargányok és fargányos cséplőgépek, Backer-rendszerű és Vidats-féle rosták, egy és többvasú ekék, borohák, rögtörő hengerek, vetőgépek, tengeri vetőkészülékek, aratógépek és fukaszálók, szecskavágók, répvágók és zuzók, kukorica morzsolók és csöves tengeri darálók, egy és két járatú őrlemalmok, olajpresek stb. stb.

nagymérvű készlet összerakódását okozván, igazgatóságunk kapcsolatban azon határozatával, hogy egyes gazdasági gépek további gyártásával teljesen felhagyjunk, ezen nagy készletek, a jövő tavasz folyamán, rendkívüli mérsékelt árakon való eladását akarja eszközölni.

Ezt azon megjegyzéssel hozzuk a t. érdekelte közönség tudomására, hogy az eladás nemcsak egyes darabokban, hanem esetleg kisebb-nagyobb tömegekben is történik; a szerint, a mint erre igényt tartó gazdák és hivatott kereskedők jelentkezni fognak.

Ittka alkalom kínálkodik most az érdekelteknek, elismert kitűnő minőségű gazdasági gépeket és eszközöket, rendkívül alacsony árak és előnyös feltételek mellett beszerezni.

Minden ezen tárgyra vonatkozó kérdézősködékre, mely egyenesen hozzánk címzendő, szívesen fogunk felvilágosítással és ajánlatokkal szolgálni. Teljes tisztelettel

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár r.t.

Budapest, Külső váci-ut 29—37.

Csik-Tusnádfürdőn

Erdélyrés legregényesebb vidékén, Csikmegyében, óriási fenyőerdők között fekvő gyógy- és üdülő chimatus fürdőn, vasuti állomással, fürdő idején június 15-étől szeptember 15-éig

nyilvános árverés

utján 1897. május 30-án d. e. 9 órakor a fürdő-igazgatóság irodában három egymást követő évről **három adathat:**

1. A díszesen épült és berendezett „Uj Gyógy-csarnok“ vendéglője és kávéháza, mellékhelyiségekkel, pinczékkel, jégveremmel; kikiáltási ár 3000 frt.

2. A „Fürdők“, ideges, hypochondrius, ivarilag gyengült betegek számára 4 nagy tükörfürdő, 4 hideg szalon fürdő, 16 porcellán meleg kádfürdő, Czerniczky-féle melegítő készülékkel és a mai kor kívánalmainak megfelelő berendezéssel és a mostan ujonnan épült Nagy-Konyhasó, vasosyd és jodtartalmánál fogva 23° melegséggel, különösen görvély, bujakor és csúzos hártalmak ellen bámulatos gyógyhatással bíró „Rezső-fürdő“ 3000 frt kikiáltási ár mellett.

Árverezni szándékozók a feltételeket megtekinthetik az igazgatósági irodában Csik-Tusnádfürdőn.

1-3

A fürdő-igazgatóság.

Meghívó.

A gyergyó-szentmiklósi „Nép-Bank“ részvénytársaság

Gy.-Szentmiklóson, saját üzleti helyiségében 1897. év június hó 7-én d. u. 4 órakor

rendkívüli közgyűlést

tart,

melyre a tisztelt részvényesek meghívotnak.

Tárgyszorozat:

1. Alapszabályok és ügyrend módosítása.
2. Megüresedett könyvelői állásnak választás utján betöltése. (Szavazati jogok csak személyesen, vagy meghatalmazott részvényes által a részvény-könyv szerint, részvény bemutatás nélkül gyakorolhatók.)

Gyergyó-Szentmiklós, 1897. május 6-án tartott igazgatósági ülésből.

Tisztelettel:

Az igazgatóság.

Pántlikagilisztában és gyomorbajban szenved az emberiség fele része.

A szenvedő emberiség vigasztalására és segélyére!

Kik galandtéregben és gyomorbajban szenvednek!

Pántlikagiliszta fejestől, és gyomorbaj

a páfrány-tokocskák által, fájdalom nélkül, jóállás mellett, a legrövidebb idő alatt (6 percz alatt) teljesen elhajtják.

Egyedül valódi kapható:

Schneider József

gyógyszerésznél,
Resiczán, fő utca 3.

Védjegy.

Ezen kitünő gyógyszer fájdalom nélküli, gyors és biztos eredményéért jóállás nyújtatik. Nem árt, ha a pántlikagiliszta-féreg nincs is jelen. — Az életkor megjelölendő — **Törvényesen védve.** — Egy eredeti bolhoz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére 3 frt 50 kr postai utóvéttel vagy a fenti összegnek előre való beküldésével. A pántlikagiliszta tünetei a következők: az arcz halványasága, hágyadt tekintet, kék szemhéjak, lésoványodás, elnyálgásodás, bevont nyelv, émészthetlenség, étvágytalanság, felváltva mohló étvágytalanság, gyakori rohamok, vagy éppen álmások és szédülés főleg éhgyomornál, egy gombolyag felszálása egész a nyakig, nyál-szegűlések, a test megdagadása, gyomorbaj, gyakori felbőgés, hágyorcs, hengergetés, hullámszerű mozgások, szuro szívó fájdalmak és szurások a belekben, szívdobogás, a vérkeringés rendtelenségei különösen nőknél; gyakori véletlenül beálló főfájás, a buskomorságra való hajlam, életvesztés és a halál óhajta. Továbbá itt minden gyógyszer kapható. **Santáltozások** használatában, felülmunkáló, gyorsan és biztosan gyógyítanak nőknél és uraknál elgyengült férfiak, lúgyesofolyásokat, folyásokat nőknél és uraknál befűszekendezés nélkül. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. Makacs baj ellen egy dupla adag 4 frt. Mind egyedül valódi kapható.

Schneider J. gyógyszerész, Resiczán, fő utca 3. sz. (Délmagyarország.)

Millió betegnek segített már az a szer. Itt még kapható a legjobb iszákosság (részszer) elleni szer, 1 üveg ára 2 frt, öreg hajnál 4 frt. 1-5

Szám 767—1897

1-2

Hirdetmény.

Alőliit község előljárósága közhirrre teszi, hogy a Csicsó község tulajdonát képező „Hargitányi fürdő“ a-hozzá tartozó épületek és fürdő tereppel 1897. évi június hó 3-án délelőtt 8 órakor a község házában 1 évre haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 300 frt.

Árverezési feltételek a közigazgatói irodában a hivatalos órákban betekinthetők

Árverezni szándékozók 10% bányapénz az előljáróság kezéhez letenni kötelesek.

Csik-Csicsón, 1897. évi május hó 14-én.

Tompos Károly, **Kósa Dénes,**
k. jegyző. bíró.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség és a szép ruha kedvelők becses tudomására juttatni, hogy a tavaszi és nyári időnyre angol, francia és belföldi finom szövetek szép választékban raktáron vannak. Elvállalok e szakmába vágó bármely megrendelést, magyar ruhákat, reverendát a legújabb divat szerint és az elvállalt ruhák elkészítéséért a felelősséget elvállalom, a megrendeléseket jutányos árak mellett gyorsan és pontosan teljesítem.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok mély tisztelettel

Angi Mihály,

férfi-szabó

Gy-Sztmiklós, főutca,

a járáshírosággal átellenben, saját ház.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a **Potoczky Gergely-féle házban** a Hutter-szállodával átellenben egy

liszt és terményraktárt

állítottam fel.

Kötelességemnek tartom a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani, hogy raktáromon lévő czikkeket, úgy mint **liszt, cukor, kávék, rizs és köleskásák, tejgyertyákat** a legjobb minőségben és legjutányosabb árban képes vagyok elárulítani, miért is esedezem állításom valóságáról próba vétel által meggyőződést szerezni.

A nagyérdemű közönség kegyes pártfogásáért esedezve tisztelettel

1-3

RÉZER SAMUEL.

Hirdetmény.

A csiki vasútépítkezési és élelmezési részvénytársaság tulajdonát képező

csikszentkirályi téglagyár

1897. május hó 23-án d. u. 2 órától kezdődőleg szabad kézből elárvereztetik.

A gyártelep s felszerelése állanak a következőkből:

- a) Egy 10 lóerejű a magy. kir. államvasutak gépgyárából 1895. évben kikerült mozdony, fűrés és kutszivattyúval felszerelve;
  - b) egy a Tatzel féle itropani gyárból származó téplavetőgép, mindkettő a legjobb karban s teljesen üzemképes állapotban;
  - c) a téplavetőgép 4 évré kiadandó;
  - d) két nagy faszín téglaszállításra sinekkel a vagonetekkel, mozgatható tetővel, továbbá nagy gépház fából;
  - e) összes kellékek és szerszámok, mik a gyártás és üzemeltetéshez szükségesek; esetleg részletenként is eladhatók;
- A gyártelep a legjobb helyen fekszik, víz mellett, kitünő anyaggal ellátva, nagy de folyton még nagyobbítható üzemre berendezve, a vasúthoz közel, mi által a gyártelep az olcsó vasuti díjtétel következtében versenyképes Csik-Szereda, Sepsi-Szentgyörgy és Brassóban is.

Csik-Szereda, 1897. május 10-én.

Csiki vasútépítkezési és élelmezési részvénytársaság felszámoló bizottsága.

2-2

A gazdaközönség és a gépkereskedők figyelmébe!

Gazdasági géposztályunk raktárainban az éppen lefolyt üzletév váratlanul gyenge forgalma, minden nemű gazdasági gépekből, u. m.:

- 4, 6 és 8 HP gőzcseplőkészletek, járgányok és járgányos cséplőgépek, Backer-rendszerű és Vidata-féle rosták, egy és többvasú ekék, boronák, rögtörő hengerek, vetőgépek, tengeri vetőkészülékek, aratógépek és fűkaszálók, szecskaágók, répvágók és zuzók, kukorica morzsolók és csőves tengeri darálók, egy és két áratu őrlőmalmok, olajprések stb. stb.

nagymérvű készlet összeroldását okozván, igazgatóságunk kapcsolatban azon határozatával, hogy egyes gazdasági gépek további gyártásával teljesen felhagyjunk, ezen nagy készletek, a jövő tavasz folyamán, rendkívüli mérsékelt árakon való eladását akarja eszközölni.

Ezt azon megjegyzéssel hozzuk a t. érdekelt közönség tudomására, hogy az eladás nemcsak egyes darabokban, hanem esetleg kisebb-nagyobb tömegekben is történik; a szerint, a mint erre igényt tartó gazdák és hivatott kereskedők jelentkezni fognak.

Ritka alkalom kínálkozik most az érdekelteknek, elismert kitünő minőségű gazdasági gépeket és eszközöket, rendkívül alacsony árak és előnyös feltételek mellett beszerezni.

Minden ezen tárgyra vonatkozó kérdezősködékre, mely egyenesen hozzánk czimzendő, szivesen fogunk felvilágosítással és ajánlatokkal szolgálni. Teljes tisztelettel

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár r. t.

Budapest, Külső váci-ut 29-37.

11-18

36—1897.

ig. sz.

Erdőeladási hirdetés.

A borszéki birtokosság tulajdonát képező „Bánfi” nevű erdőség kereskedelmi fát alatt irt igazgatóság árverezés alá bocsátja és 1897. év május hó 24-én d. e. 1/211 órákor a fűrdőüzleti irodában tartandó árverésen a legelőbbet ígérőnek eladja.

Kőbméterár 1 frt 60 kr. azaz egy forint 60 kr. Felhivatnak venni szándékozók, hogy 5000 frt bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat az árverezés napjának d. e. 10 órájáig eladó igazgatóság-hoz adják be.

Nyílt árverezés ki van zárva. Megjegyeztetik, hogy az eladás tárgyát képező fenyőerdőség a kir. erdőrendezés kizárása szerint 47,741 kőbméter tesz ki, a Vájlavölgyén fekszik, minden oldalról jó karban lévő telti tntajos ut által érintve, melyen 2—5%-os lejtőn

vizmentére szállíthatók a fák a 12 kilométernyire fekvő Maros folyó partjára, mely kedvező körülményt, mint páratlan szállítási előnyt, vevők figyelmébe ajánljuk.

Az eladás részletes feltételei igazgató irodájában megtekinthetők. Kívánatra érdeklődőknek megküldetnek.

Borszék, 1897. április 30-án.

3—3

Fürdő- és Üzletigazgatóság.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

ASSICURAZIONI GENERALI Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez. Elemi biztosítási ág 1896.

Table with columns: KIADÁS, forint, kr., forint, kr., BEVÉTEL, forint, kr., forint, kr. Rows include: I. Kiszámlázott (a kárelvételi költségekkel együtt), II. Üzleti kiadások, III. Leírások és egyéb kiadások, IV. Tartalék függő károkra, V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén, VI. A balesetbiztosítással társaság viszonzítottas, VII. Évi üzleti nyereség.

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási ág. (1896).

Table with columns: KIADÁS, forint, kr., forint, kr., BEVÉTEL, forint, kr., forint, kr. Rows include: I. Feladásra birtosított és járadékok fizetése, II. Fizetésekre visszavárandó könyvekért, III. Üzleti kiadások, IV. Leírások és egyéb kiadások, V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén, VI. A balesetbiztosítással társaság viszonzítottas, VII. Évi üzleti nyereség.

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1896. december 31-én.

Table with columns: Folyó szám, A tétel neve, A, B, Összesen, forint, kr., Folyó szám, A tétel neve, A, B, Összesen, forint, kr. Rows include: 1. A részvényesek adóik velei a lóka be nem fizetett részéről, 2. Ingatlan birtok, 3. Garudasági termények, 4. Építés alatt álló intézeti ház Prágában, 5. Építés alatt álló intézeti ház Milánóban, 6. Kötésűk a társaság életbizt. kötvényeire, 7. Kamatozó jelzáloglag biztosított tőke-kölcsönök ingatlanokra, 8. Kötésűk értékpapírokra, 9. Állam- és más értékpapírok, 10. Folyó kamatok, 11. Váltak a társaságban, 12. Rendeltetésre álló pénzek hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál, 13. Képviselet az intézet igazgatóságánál és főkezelőjénél, 14. Maradvány a viszonzítottok számláiból, 15. Maradvány az intézet főkezelőjének számlájából, 16. Maradvány a B mérleg folyó számlájából, 17. Adósság különböző címek alatt, 18. Adósság különböző címek alatt, 19. Adósság különböző címek alatt, 20. Adósság különböző címek alatt.

Besso József, Besso M., Dr. Bozza Camillo, Báró Bruck Otto, Romanin-Jacur Manó, Báró Mörpurgó József, Segré V. HEGEDŰS SÁNDOR, igazgató-tanácsos. Magyarországi vezérügynökség: Steinhardt, Poór.

Bővebb záremadási jelentések az alanti ügynökségnél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adatnak és élet-, tűz-, szállítmány és üvegbiztosítások az Assicurazioni Generali jégbiztosítások a Magyar jég- és viszonzított részv.-társaság és baleset elleni biztosítások az Eladó u. ált. baleset elleni biztosító társaság számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el. A csikszerepai ügynökség: GÓZSY ÁRPÁD.